

Be kell hívni a Zsidó Tanács vezetőit, és közölni kell velük, hogy csak a hadműveleti területekről van deportálás, ahol sok a kémkedés és a szabotázs. Ezek a zsidók nem asszimilálódnak, sok a beszivárgott elem, tehát ideiglenes eltávolításuk a hazai derék zsidóság érdeke. Ha a többi jól viselkedik, a kiszállítások lezárulnak.⁶⁰

A zsidótlanítás irányítóinak stratégiája bevált, a zsidók továbbra is megértőek maradtak. Azok maradtak a síríg. Hiú reményeikhez eszelősen ragaszkodtak még akkor is, amikor Budapesten csillagos házakba, majd utóbb gettóba költöztették őket, s váltig azzal áltatták magukat, hogy „a fővárosban nem ismétlődhet meg az, ami vidéken történt, már csak a külföldi követségek és a sok külföldi diplomata jelenléte miatt sem”.

Noha érkeztek hírek a külföldi zsidóság sorsáról, s ezekből világosan kitűnt, hogy Hitler antiszemitizmusa egyre vadabban tobzódik Európában, a budapesti zsidóság csak nem akart számot vetni a ténnyel, és továbbra is azt hitte, hogy a kiirtás veszélye nem fenyegeti. 1941. augusztus 14-én *A Magyar Zsidók Lapja* tévesen azt jelentette, hogy a német zsidók, akiket francia munkatáborokba hurcoltak, kérvényezték, hogy német munkatáborokba szállítsák át őket, mert „ott kívánnak inkább dolgozni”. A lap alig tett említést a varsói gettóról, de amikor egyszer szóba hozta, azt írta, hogy „a legnagyobb nehézségek és nyomorúság közepette is rendszeresen tartanak kulturális rendezvényeket”⁶¹. A lap nem szólt egyetlen szót sem arról, hogy a zsidók Varsóban és Lengyelországban éheznek, tömegével halnak meg, s minő megaláztatásokat és kínokat kénytelenek elviselni. A varsói gettó felkelését pedig az érvényben lévő katonai cenzúra miatt végképp nem közölhette.

Ugyancsak félrevezető benyomást keltett az a beszámoló, amely a németek kezébe került orosz zsidó hadifoglyokról tudósított. A zürichi *Israelitisches Wochenblatt* szerint a hadifoglyokat a Harmadik Birodalom területén felállított táborokba szállították, de a Vöröskereszt vizsgálatai megállapították, hogy helyzetük nem kifogásolható.⁶² A magyarországi zsidók ebből a beszámolóból nem értesültek arról, hogy a szovjet hadifoglyokat általában, és különösen azokat közülük, akik zsidók voltak, „különleges elbánásban” részesítették a németek. Szintén félrevezető benyomást keltettek a német zsidók sorsát illetően. 1942. március 12-én, amikor szinte már alig élt zsidó Németországban, a lap kivonatossan és torzítva idézett egy Frankfurt am Mainból keltezt jelentést, mely úgy szólt, hogy a berlini rabbiképző szeminárium volt rektora, dr. Joseph Wohlgemuth az ottani zsidó kórházban elhunyt. Nem esett egyetlen szó sem arról, hogy Hitler 1933-as hatalomra kerülése óta mi lett a német zsidóság sorsa. Ez a hír azt a benyomást keltette, mintha a zsidók még min-